

100 LET

**DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
V BRNĚ-ÚTĚCHOVĚ**

Vážené sestry, vážení bratři, milí spoluobčané,

dostává se vám do rukou pamětní brožura, která mapuje neuvěřitelných sto let od chvíle, kdy se v naší obci zrodila myšlenka založit Sbor dobrovolných hasičů. Sté výročí není jen pouhým číslem v kalendáři. Je to milník plný lidských příběhů, odvahy, nespočetných hodin tvrdé práce a nezištné pomoci bližním.

Když v roce 1926 naši předchůdci sbor zakládali, žili v úplně jiné době a k dispozici měli jen skromné vybavení. Spojovalo je však stejné poslání, které si v srdcích neseme i my dnes: „Bližnímu ku pomoci, obci ku prospěchu.“

Za uplynulé století prošel náš sbor i celá společnost obrovskými změnami. Co se však za celých sto let nezměnilo, je síla našeho společenství a ochota obětovat svůj volný čas pro bezpečí a rozvoj Útěchova.

Jako starostka sboru jsem nesmírně hrdá na to, jakým způsobem dnes náš sbor funguje. Poslední dekáda prověřila naši připravenost jako nikdy předtím. Stáli jsme v první linii během pandemie covidu-19, zvládali nápor uprchlické krize a pomáhali jak při likvidaci následků ničivého tornáda na jižní Moravě, tak při povodních v Brně.

Vždy jste prokázali obrovskou odvalu, solidaritu a obětavost. Nejsme totiž jen jednotkou, která je připravena vyjet k požáru, technické pomoci nebo kalamitě. Jsme živým srdcem Útěchova. Pořádáme kulturní akce, udržujeme místní tradice a propojujeme sousedy napříč generacemi. Zvláště mě těší pohled na naši mladou generaci.

Práce s dětmi a mládeží je zárukou, že útěchovské hasičské dědictví bude úspěšně pokračovat i v dalším století.

Tato brožura vznikla jako poděkování všem, kteří stopu útěchovských hasičů spoluvytvářeli.

Chci na tomto místě vyseknout hlubokou poklonu našim předchůdcům, jejichž obětavost vybudovala základy, na kterých dnes stojíme. Velký dík patří všem současným členkám a členům za jejich neutuchající energii, aktivitu a čas, který sboru věnují často na úkor svých rodin.

Moje poděkování patří také městské části Brno-Útěchov, našim partnerům a vám všem, občanům, za vaši dlouhodobou podporu a přízeň. Bez vás by náš sbor nebyl tím, čím je dnes.

Přeji našemu sboru do dalších let pevné zdraví všech členů, co nejméně ostrých zásahů, vždy šťastný návrat na základnu a neutuchající elán do další práce.

Bc. Martina Oháňková
starostka SDH
Brno-Útěchov

Vážení čtenáři,

bude to znít neoriginálně, ale napsat to úvodem musím: je mi skutečně ctí, že smím přispět do této knížky o jednom z bezmála osmi tisíc hasičských sborů v naší republice zdravotní.

Od nepaměti byl oheň přítelem a pomocníkem člověka, stejně tak byl i nebezpečím. Dochovaná zmínka o snad prvním hasičském čerpadle je více než dva tisíce let stará, pomáhalo lidem ve starověkém Egyptě, Řecku i v Římě. Zkázonosné požáry středověkých měst si vynutily vydávání panovnických směrnic, řemeslným cechům byly dávány instrukce, jak požárům předcházet i jak je hasit. Z historie uveďme ještě rok 1751, kdy císařovna Marie Terezie vydala „Řád k hašení ohně pro města zemská, městečka a dědiny markrabství moravského“.

Jak víme, obec Útěchov byla až do roku 1923 připojena k sousednímu Vranovu. Tři roky po osamostatnění, v roce 1926, se usneslo jednadvacet útěchovských občanů založit sbor dobrovolných hasičů. V „Protokolu ustavující valné schůze“ je mimo jiné uvedeno: **„Občanstvo místní obce po dobré úvaze zakládá hasičský sbor na podkladě lásky a pomoci bližnímu. V důsledku toho svolává 5. 12. 1926 první slavnostní valnou schůzi, ke které zaslali pozvánku župě, okrsku, sborům hasičským v okolí a všemu přátelstvu hasičstva. Motivem byla vůle a potřeba ochrany zdraví a majetku, ale také vzájemného porozumění a podpory mezilidských vztahů.“**

I po stu letech se slova v tomto zakládajícím protokolu krásně čtou! Krásněji o to, že tyto ideje jsou do dnešních dnů činností našeho letošního jubilanta naplňovány... Nebudu na tomto místě vypočítávat všechny aktivity našeho sboru dobrovolných hasičů, ta statistika je na jiném místě této publikace. Snad jenom přeletem zmíním obdivuhodnou práci s dětmi a mládeží, ochotu, spolehlivost a profesionalitu při čerpání zatopených prostor, hašení požárů i řešení nebezpečného hmyzu, odstraňování dřevin, úklidu obce apod. A v neposlední řadě významnou roli organizátora většiny kulturně-společenských akcí. V posledních letech se činnost i našich hasičů rozšířila o užívání záchranářského přístroje AED, tedy **automatizovaného externího defibrilátoru**, který při náhlé zástavě srdce analyzuje srdeční rytmus a dokáže podat elektrický výboj k obnovení správné činnosti srdce. Plnění všech těchto aktivit si vyžaduje stovky hodin nezištné práce několika jednotlivců! Výčet naplňuje do písmene předsevzetí zakládajícího protokolu. Ta kontinuita lidské paměti a činnosti je v dějinách obcí nesmírně důležitá a v dnešní době není úplnou samozřejmostí... Proto budu vždy nápomocen při výstavbě nové hasičské zbrojnice v naší obci.

Děkuji zakladatelům hasičského sboru v Útěchově u Brna, děkuji pokračovatelům i našim současníkům!

PhDr. Zdeněk Drahoš
starosta městské části
Brno-Útěchov

Brno-Útěchov

Dříve než si připomeneme založení a vývoj hasičského sboru v Útěchově, zmíníme pár informací o obci, kterou útěchovští hasiči již sto let chrání.

Brno-Útěchov je městská část na severním okraji statutárního města Brna.

První zmínka o Útěchově pochází z roku 1365, kdy jej vlastnili Lichtenburkové.

Dalšími majiteli byl moravský markrabě, Boskovicové a zejména Lichtenštejnové.

Mezi lety 1850 až 1923 byla vesnice součástí sousedního Vranova, následně byla samostatnou obcí a od roku 1980 se stala součástí Brna.

Až do konce 20. století byl Útěchov malou sídelní oblastí, na přelomu tisíciletí však prošel masivní suburbanizací a stalo se z něj brněnské satelitní město.

Jedná se o nejsevernější a nejvýše položenou část Brna, střed se nachází v nadmořské výšce 465 m.

Svou rozlohou jde o nejmenší městskou část Brna, katastrální území má rozlohu 1,18 km².

Dle sčítání obyvatel z roku 2021 je Útěchov druhou nejmenší brněnskou městskou částí, s počtem obyvatel 920.

Zalesněné okolí Útěchova je turisticky a rekreačně využíváno Brňany.

V Útěchově se nachází památkově chráněná kaple a soubor božích muk lemujících poutní cestu do Vranova.

Oheň

Provází lidstvo již od počátku jeho existence, člověk se jej snažil od nepaměti ovládnout, okamžik, kdy se mu to podařilo, je považován za prvopočátek období, které nejvíc změnilo dějiny lidstva.

Oheň dal lidem do ruky obrovskou sílu i možnost žít pohodlnější život. Zahnal temnotu noci, snížil závislost na rozmarech přírody a jako zdroj energie otevřel cestu k novým technologiím.

Díky ohni se lidé mohli shromažďovat, vznikaly první sociální struktury a komunikace, možná i základy jazyka.

Oheň také umožnil migraci do chladnějších oblastí a rozvoj nových technologií, například výrobu kovových a keramických nástrojů.

Oheň ovšem představuje vážné nebezpečí pro lidské zdraví, majetek a přírodu, pokud se vymkne kontrole a změní se v požár. Hlavní rizika otevřeného ohně zahrnují popáleniny, udušení toxickým kouřem, rychlé šíření plamenů a nevratné ekologické škody.

Příslloví „dobrý sluha, ale zlý pán“ vystihuje smysl krocení a zdolávání tohoto živlu.

Historie hasičského hnutí

První zmínky o organizovaném krocení ohně sahají ke starému Římu a k prvním „hasičským profesionálům“ v Japonsku. Nesnadná likvidace požárů ve 14. století v naší zemi vedla k nutnosti požárům předcházet.

Občané byli nabádáni k opatrnému zacházení s ohněm tak, aby se nestalo žádné neštěstí.

Případnou likvidaci požáru měl řídit rychtář a starší sousedé, kterým pomáhali občané podle svých profesí.

Další podmínky ke společnému dobrovolnému zdolávání požárů přineslo 17. století v Novém Městě pražském. První požární řád vymezil místa, např. ve dvoře obecním, na kterých musela ve městě stát „hasičská“ technika – vozy obité žebříky s háky, malé a velké stříkačky.

V 18. století se reformy Marie Terezie a jejího syna Josefa II. dotkly také oblasti ochrany před požáry.

Bylo stanoveno, že nejvyšším pánem u požáru je městský hejtman, a městští úředníci a zřízení jsou povinni pomáhat. První sbor dobrovolných hasičů byl založen v roce 1854 v Zákupích, jednalo se ovšem o sbor, který měl německé velení. Až v roce 1863 byly zaznamenány první pokusy o založení českých Sborů dobrovolných hasičů v Chrudimi a ve Slaném. Milníkem v historii českých sborů dobrovolných hasičů byl rok 1864.

V tomto roce byl ve Velvarech založen první český sbor dobrovolných hasičů. O založení se nejvíce zasloužil Karel Krohn. Tento mladý obchodník, který pracoval v Hamburku, byl v tomto německém městě svědkem požáru a jeho zdolávání místními ochrannými hasičskými sbory. Právě u nich se nechal inspirovat a po vzoru německého sboru za přispění několika pokročilejších občanů spolu zakládají ve Velvarech český hasičský sbor.

Počátek českého hasičstva na Moravě je především spjat se jménem Titus Krška. Prvopočátky zakládání hasičských sborů na Moravě se kladou již od roku 1868, kdy Titus Krška za podpory několika dalších nadšenců založil hasičský sbor v Třebíči. Tento hasičský sbor však nebylo možné pokládat za ryze český, jelikož v jeho vedení byli Němci, a později se německý hasičský sbor také přeměnil.

První český hasičský sbor na Moravě založil Titus Krška 8. června 1871 ve Velkém Meziříčí.

Založení SDH Útěchov

Útěchov byl v období 1850 až 1923 součástí sousedního Vranova, v němž byl hasičský sbor založen v roce 1913. Hasičský sbor mohl být v Útěchově založen až v okamžiku, kdy se stal samostatnou obcí.

Dne 5. 12. 1926 se usneslo jedenadvacet útěchovských občanů ustanovit Sbor dobrovolných hasičů.

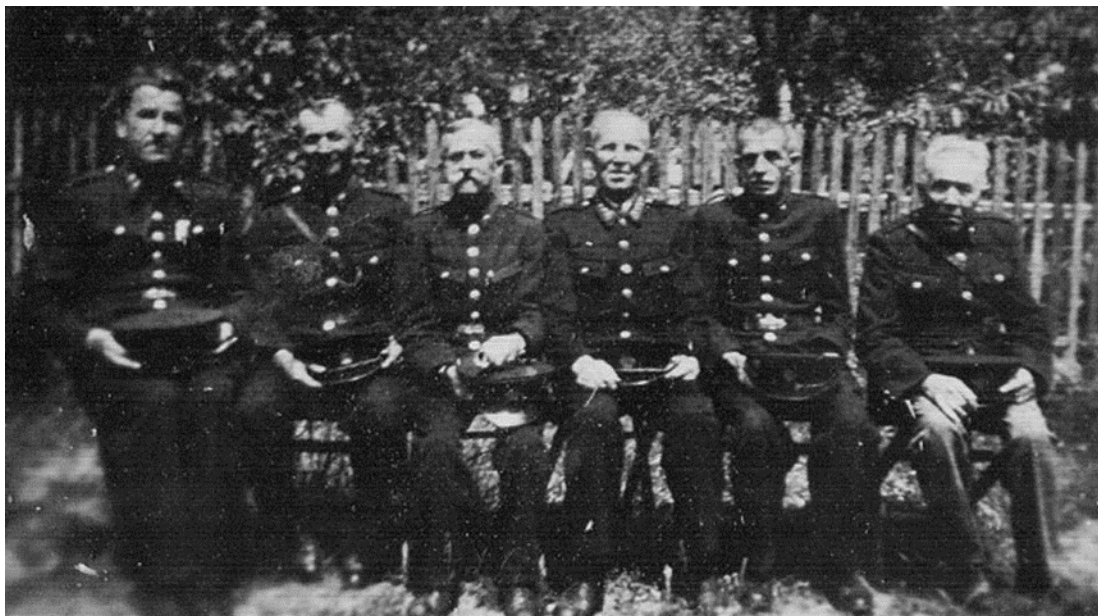
V „Protokolu ustavující valné schůze SDH Útěchov“ je uvedeno:

„Občanstvo místní obce po dobré úvaze zakládá hasičský sbor na podkladě lásky a pomoci bližnímu“.

Dnes si stěží dokážeme představit, jaké poměry v Útěchově panovaly v roce 1926.

Víme však s naprostou jistotou, že organizování vzájemné pomoci má původ v lidské solidaritě, šlechetnosti a občanské statečnosti.

Za sto let činnosti vykonalo několik generací útěchovských hasičů spoustu práce ve prospěch svých spoluobčanů, ať už při záchraně jejich životů a majetku, ale například i v oblasti výchovy mladé generace, na poli sportu, kultury a preventivně-výchovné činnosti.

Rádi bychom tuto publikaci věnovali památce zakládajících členů, kteří na sebe v roce 1926 vzali zodpovědnost, chopili se ušlechtilé myšlenky o pomoci bližnímu a založili SDH Útěchov.

Vzdáváme jim upřímný dík, nezapomínáme na ně
a snažíme se rozvíjet jejich myšlenku o potřebě pomáhat lidem v nouzi.

Čest jejich památce!

Prvních devadesát let činnosti SDH Útěchov

je detailně popsáno v publikacích, které jsme vydali při příležitosti

70. výročí založení sboru

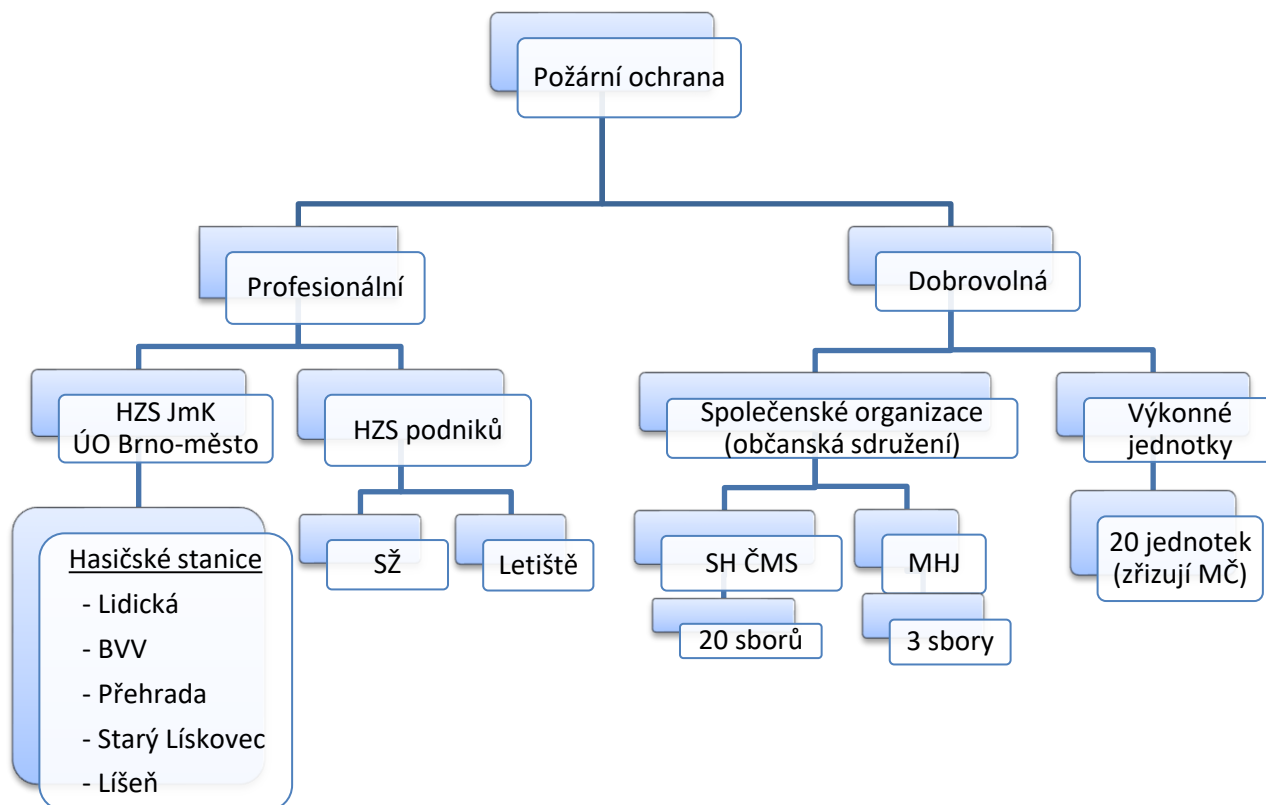
90. výročí založení sboru

90 LET
DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
V BRNĚ-ÚTĚCHOVĚ

Systém požární ochrany na území města Brna

Aktuální začlenění SDH, struktura, působnost, členská základna,

Sbor dobrovolných hasičů Brno-Útěchov je občanské sdružení, jedná se o základní organizační jednotku (pobočný spolek) celorepublikového Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

Naším nadřízeným orgánem je Okresní sdružení hasičů ČMS Brno-město.

SDH je společenskou organizací a je tvořen volenými orgány a členskou základnou.

Úkolem sboru je přiměřeně a podle svých možností pečovat o kulturní, osvětovou, vzdělávací, soutěžní, sportovní, brannou, turistickou, zábavní a jinou zájmovou činnost svých členů, příslušníků jejich rodin a širší veřejnosti. Dobrovolnou prací svých členů přispívá k ochraně a zlepšování životního prostředí a v případě potřeby se podílí na poskytování humanitární pomoci.

Zaměřujeme se na výchovné působení na mládež s cílem získat ji pro aktivní činnost ve sboru a jednotce SDH.

Mladým hasičem je dítě ve věku 3 až 18 let. Hasičem je osoba starší 18 let.

Aktuálně čítá naše členská základna 51 členů, z toho 27 mužů, 12 žen a 12 mladých hasičů.

Od poslední výroční valné hromady pracuje výbor v počtu šesti členů, dalším funkcionářem je revizor SDH.

Schůze výboru se konají dle aktuálních potřeb a řeší problematiku stanovenou plánem práce, usnesením výroční valné hromady, požadavky nadřízeného orgánu, členů sboru a případné podněty ze strany městské části a útěchovských společenských organizací. Valná hromada sboru se koná jedenkrát ročně jako výroční.

Členská základna SDH Brno-Útěchov ke dni 31. 07. 2026

Dospělí členové	
1.	BIELCZYKOVÁ Petra, Mgr.
2.	BRABLÍK Lukáš
3.	HÁJEK Martin
4.	HÁJEK Rostislav
5.	HEMZAL Jiří
6.	HEMZAL Jiří ml.
7.	JANOUEŠEK Antonín
8.	KALINA Stanislav
9.	KLIMEŠ Jakub
10.	KOUŘIL Jan
11.	LERCHOVÁ Jana, Ing.
12.	NĚMEC Josef
13.	OHÁŇKA Petr, Ing.
14.	OHÁŇKOVÁ Barbora
15.	OHÁŇKOVÁ Martina, Bc.
16.	OHÁŇKOVÁ Petra, MUDr.
17.	OHÁŇKOVÁ Jana
18.	OCHRANOVÁ Gabriela, Bc.
19.	PATLOKA Jiří
20.	PAVELKA Dominik, Ing.
21.	PAVELKOVÁ Jana
22.	PIRKLOVÁ Hana
23.	PIRKLOVÁ Jiřina
24.	POSPÍŠIL Luděk
25.	POSPÍŠIL Tomáš, Ing.
26.	POSPÍŠILOVÁ Veronika, Mgr.
27.	ROUSOVÁ Martina
28.	SALAJKA Pavel
29.	SÁŇKA Zdeněk
30.	SÁŇKA Vladimír
31.	SÁŇKA Zdeněk ml.
32.	SÁŇKOVÁ Lucie
33.	SKOUPÝ Josef
34.	SLANINA Miloslav
35.	STŘÍTEŽSKÝ Petr
36.	STŘÍTEŽSKÝ Vladislav
37.	ŠOUKAL Jiří
38.	ZELENKA Aleš
39.	ZELENKA Dan

Mladí hasiči	
1.	FAJMONOVÁ Evelína
2.	FAJMONOVÁ Sofie
3.	FOJT Pavel
4.	FÖLKL Ondra
5.	JEDLIČKA Jiří
6.	LERCH Vít
7.	OHÁŇKA Martin
8.	PRŮŠA Michal
9.	STEHLÍK Jakub
10.	STEHLÍK Šimon
11.	ŠOUKAL Andrej
12.	ŠOUKAL Šimon

Výbor SDH Brno-Útěchov	
OHÁŇKOVÁ Martina, Bc.	starostka
LERCHOVÁ Jana, Ing.	náměstkyně starosty
HEMZAL Jiří ml.	velitel
SÁŇKOVÁ Lucie	vedoucí kolektivu ml. hasičů
PAVELKOVÁ Jana	pokladník-hospodář
POSPÍŠIL Luděk	člen výboru

Revizor SDH
SÁŇKA Zdeněk

Symbyly SDH Útěchov

Znak používáme od roku 1995,

kombinuje symbyly hasičské, tj. přilbu se žebříky,

se znakem městské části, který je tvořen modro-zlatě polceným štítem,

v jednom poli je půl moravské orlice, ve druhém dvě černé zkřížené ostrve,

které jsou odkazem na erb Ronovců.

Rukávová nášivka

je vyšíváná, používáme ji na vycházkových a pracovních stejnokrojích.

Prapor

jsme pořídili při příležitosti oslav 100 let založení sboru, je vyšíváný.

Na jeho financování nám přispěla městská část. Prapor nám ušily dámy z firmy L & L Strachotovy.

Na praporu je vyobrazen sv. Florián, patron hasičů, chránící nejvýznamnější útěchovskou stavbu.

Jedná se o kapli z roku 1898, která byla postavena na tehdejším okraji vsi v historizujícím stylu, je důležitým urbanistickým prvkem čtvrti a od roku 1996 je kulturní památkou.

Ocenění sboru

- čestné uznání OSH ČMS Brno-město
- čestné uznání KSH ČMS Jihomoravského kraje
- medaile za zásluhy
- medaile za příkladnou práci

Současnost – preventivně-výchovná, sportovní a kulturní činnost, práce pro městskou část

Od svého založení jsou hasiči jedinou organizací, která v Útěchově působí nepřetržitě, bez přerušení činnosti.

Za sto let činnosti vykonalo několik generací útěchovských hasičů spoustu práce ve prospěch svých spoluobčanů, ať už při záchrane jejich životů a majetku, ale například i v oblasti výchovy mladé generace, na poli sportu, kultury a preventivně-výchovné činnosti.

Každoročně v případě vhodných klimatických podmínek zřizujeme a provozujeme na hřišti kluziště.

Vyvrcholením zimní sezóny je dětský maškarní karneval, který tradičně pořádáme společně s městskou částí.

V minulosti jsme jej pořádali na bruslích, lyžích, v posledním období probíhá v tělocvičně sportovního centra.

Další tradiční akcí, kterou pomáháme organizovat, je pálení čarodějnic ve sportovním areálu.

Na začátku června pořádáme na hřišti a v jeho okolí oslavu dne dětí.

Koncem června jezdíme pravidelně na vodácký výlet na některou z řek v ČR.

O státním svátku 5. července organizujeme akci, na níž se ve sportovním areálu pravidelně setkávají aktivní členové s členy přispívajícími, představitelé městské části a přátelé hasičů. Původně se jednalo o „hasičskou zabíjačku,“ později akci s názvem „guláž,“ v současnosti jde o „grilovačku.“

V průběhu letních prázdnin spolu s HZS JMK a spolkem Hasiči dětem spoluorganizujeme dětský tábor, kterého se účastní naši mladí hasiči a děti jihomoravských profesionálních hasičů.

Poslední prázdninový víkend pomáháme městské části technicky zabezpečovat kulturní akce.

Třicet let jsme v září pořádali soutěž v požárním útoku pro mladé hasiče „O pohár starostky SDH“.

V listopadu pořádáme pro útěchovské děti světýlkový les, ve kterém se setkávají se strašidylky a světýlky, cestou plní jednoduché úkoly, na závěr se setkají s královnou, od níž dostanou malou odměnu.

Každoročně na přelomu listopadu a prosince se účastní skupina našich hasičů-pamětníků setkání pořádaného okresním sdružením dobrovolných hasičů.

V prosinci organizujeme pro děti tradiční mikulášskou nadílku a předvánoční setkání mladých hasičů, na kterém hodnotíme uplynulý soutěžní rok.

Na konci adventního období spolupracujeme s městskou částí na akci „Vánoční setkání“.

V průběhu Vánoc projíždíme ulicemi Útěchova ozdobenou historickou cisternou a za doprovodu vánočních písní zpřijemňujeme občanům a návštěvníkům naší městské části svátky.

V průběhu každého roku prezentujeme práci hasičů na oslavách výročí založení hasičských sborů, na dnech otevřených dveří technického muzea, na hasičské pouti ve Křtinách a na dalších akcích.

Kromě výše zmíněných každoročních akcí jsme v uplynulých letech:

- několikrát společně vyrazili na akci „Novoroční výstup na Babí lom“,
 - ve spolupráci se sportovním klubem Hasiči Brno opakovaně pořádali závod horských kol „Útěchovský dráček“ pro příslušníky složek integrovaného záchranného systému ČR,
 - byli účastníky akcí „Dny hasičů na Pernštejně“, PYROS v Brně na výstavišti, Pyrocar v Přibyslavi,
- Defilé techniky při příležitosti 160. výročí založení profesionálních hasičů v Brně.

V rámci hospodářských prací vyvážíme v Útěchově odpadkové koše umístěné okolo komunikací, v letním období zavlažujeme rostliny v parčíku, udržujeme průtočnost kanalizačních vpustí, sbíráme železný šrot, udržujeme zeleň v okolí přečerpávací stanice odpadních vod a zapojujeme se do úklidu okolí městské části.

O své činnosti informujeme veřejnost na webových stránkách www.sdhutechov.cz, na nástěnce umístěné na smyčce městské hromadné dopravy a v Útěchovském zpravodaji.

Mladí hasiči

Od roku 1935 se útěchovští hasiči věnují práci s mládeží.

Aktuálně je součástí sboru kolektiv mladých hasičů, který se dlouhodobě připravuje na práci v oblasti požární ochrany, včetně přípravy na ochranu obyvatelstva a řešení krizových situací.

Hravou formou seznamujeme děti s tématy souvisejícími s bezpečností. Jde zejména o získání základních znalostí a dovedností, jak se chovat při mimořádných událostech, jako jsou povodně, požáry, havárie, přírodní katastrofy, dopravní nehody, učíme děti poskytovat první pomoc.

Věnujeme se i nácviku disciplín požárního sportu.

Děti se v průběhu kalendářního roku účastní soutěží pořádaných v rámci celostátní hry Plamen, kterou organizuje Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

V zimních měsících si mladí hasiči vylepšují kondici v tělocvičně a v případě příznivých klimatických podmínek bruslí na útěchovském kluzišti. Toto období využíváme i k tomu, abychom naše děti seznámili se základními zásadami požární prevence, naučili je, jak se mají chovat v případě vzniku mimořádné události a přiblížili jim požární techniku, výzbroj a výstroj používanou hasiči při zásazích.

Vyvrcholením zimního období bývají zkoušky odborných znalostí, na základě nichž získají odznaky odborností. Každoročně pořádáme pro děti víkendové soustředění, jehož program je zaměřený na oblast požární ochrany. Pravidelně chodíme s dětmi na výlety, navštěvujeme akce zaměřené na preventivně-výchovnou činnost a o prázdninách se společně účastníme letního dětského tábora, který SDH Útěchov spoluorganizuje.

Dorostenci nám pomáhají při přípravě mladších žáků, aktivně se zapojují do akcí organizovaných SDH a momentálně se jako „pozorovatelé“ účastní i odborné přípravy jednotky SDH.

Výchovu mladých hasičů považujeme za stěžejní činnost a těšíme se na to, že se část našich dětí v budoucnu aktivně zapojí do života sboru.

Jednotka SDH

Je zřízena městskou částí, v rámci plošného pokrytí města Brna je zařazena do kategorie JPO-V, tj. mezi jednotky s místní působností. Momentálně sdružuje celkem 16 členů, z tohoto 12 mužů a 4 ženy.

Pět našich členů pracuje v Brně u profesionálních hasičů.

Všichni členové jednotky jsou současně členy SDH, obě složky spolu vzájemně velmi úzce spolupracují, byť jsou dle současně platné legislativy na sobě zcela nezávislé.

Základním posláním JSDH je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí, a které vyžadují provedení záchranných, respektive likvidačních prací.

Členové JSDH vykonávají činnost v jednotce na základě písemné dohody, kterou uzavřeli s městskou částí.

Odborná příprava jednotky se v průběhu roku uskutečňuje pravidelně, jednou za tři týdny. Každoročně se účastníme soutěže hasičské dovednosti O pohár starosty/tky OSH ČMS Brno-město, která probíhá na Vranově.

Naše jednotka je vybavena a vycvičena na hašení požárů, čerpání vody, odstraňování následků větrných poryvů (spadlé stromy, utržené plechy...), odchyt obtížného hmyzu, likvidaci úniku ropných látek, poskytnutí základní technické pomoci při dopravních nehodách, poskytování laické předlékařské první pomoci i s případným využitím AED, pomoc při budování protipovodňových opatření v Brně...

V pětiletém průměru nás vysílá KOPIS HZS JMK k dvaceti zásahům ročně, kromě toho vyjíždíme každý rok k přibližně třiceti evidovaným činnostem, podrobnosti jsou uvedeny v příloze.

V uplynulém období jsme se aktivně zapojili do prací souvisejících s omezením pandemie COVID (desinfikování veřejných prostor, distribuce ochranných prostředků a testovacích sad do školských zařízení na území města a zranitelným skupinám útěchovským občanů).

Podíleli jsme se na likvidačních pracích po tornádu, které postihlo jižní Moravu.

Pomáhali jsme při zřizování a zajišťování provozu krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Brně, podíleli jsme se na převozu uprchlíků z místa registrace do ubytovacích zařízení po jižní Moravě.

V polovině září 2024 se naše jednotka podílela na plnění pytlů a následné výstavbě protipovodňových opatření kolem řeky Svratky, evakuaci Nemocnice Milosrdných bratří, později na čerpání vody a odstraňování popadaných stromů, jak v Útěchově a jeho bezprostředním okolí, tak i na území města Brna, ale např. i v Adamově. V období od 11. do 19. 9. 2024 jsme vyjžděli k 21 zásahům.

Za práce odváděné v souvislosti s povodněmi jsme dostali ocenění primátorky města Brna a starosty města Adamov.

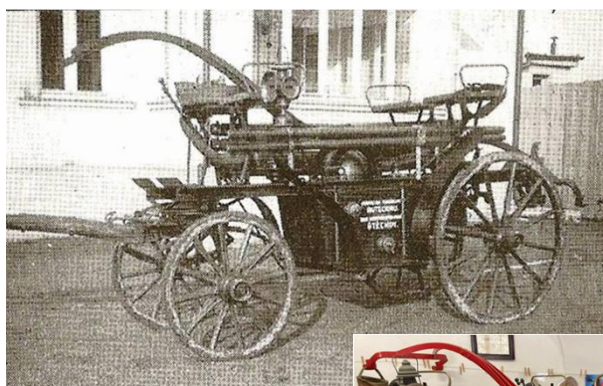
Činnost jednotky je financována z více zdrojů. Hlavní část peněz dostáváme ze státního rozpočtu, prostřednictvím dotace z Magistrátu města Brna a Krajského úřadu JMK.

Další část nákladů hradí Městská část Útěchov. Některé věcné prostředky nakupujeme z peněz SDH, které získáváme sběrem šrotu a ze sponzorských příspěvků.

Technika a věcné prostředky ve výbavě jednotky

Požární technika, která byla v minulosti ve službách SDH Brno-Útěchov

Ochranné prostředky ve výbavě hasičů

Útěchovští hasiči jsou vybaveni nejmodernějšími ochrannými prostředky, v naprosto stejném provedení, které pro svoji práci v současné době používají i profesionální hasiči.

Každý člen jednotky má k dispozici následující osobní ochranné prostředky – pracovní stejnokroj (blůza, kalhoty, čepice, triko, provedení 100% bavlna), dva ochranné oděvy pro hasiče, třívrstvý určený pro hašení požárů a jednovrstvý pro zásahy na otevřeném prostranství, dvě přilby se svítilnou, jednu pro hašení požárů, druhou pro provádění technických zásahů, kuklu (nomex), zásahovou obuv s ochranou proti prořezu, holínky, zásahové rukavice, rukavice pro provádění technických zásahů, rukavice pro práci ve vodě, lékařské rukavice (jednorázové použití).

Jako společné ochranné prostředky slouží – hasičské opasky s karabinou a sekyrkou, izolační vzduchové dýchací přístroje, respirátory (jednorázové použití), ochranné oděvy proti dešti, rukavice proti žáru, kukly pro práci s nebezpečným hmyzem, ochranná přilba a kalhoty pro práci s motorovou pilou, ochranné kalhoty do vody.

Hasičská zbrojnice

Výstavba hasičské zbrojnice byla zahájena v roce 1966, stavba byla dokončena a předána do užívání v roce 1971. V průběhu roku 1993 jsme svépomocí provedli částečnou rekonstrukci, v rámci které byla zbrojnice uvedena do současné podoby. Na přelomu roku 2005 a 2006 byl dodavatelsky zrekonstruován výjezd z garáží.

V rámci této akce hasiči odstranili nefunkční studnu, firma posunula opěrnou zeď parku a zaasfaltovala příjezdovou cestu ke garážím.

Hasičská zbrojnice je majetkem města Brna, je ve správě MČ Brno-Útěchov, hasiči ji mají, spolu s přilehlou klubovnou, v bezplatném užívání.

Velikost zbrojnice, její dispoziční uspořádání a stavebně-technický stav je naprosto nevyhovující.

Jedná se pouze o garáž, hasiči nemají k dispozici šatnu, sociální zázemí, prostory pro odbornou přípravu, ani pro skladování a provádění údržby výbroje a výstroje.

Od roku 2019 usilujeme o získání investiční dotace, kterou přiděluje ministerstvo vnitra na rekonstrukci hasičských zbrojnic. Pro roky 2022 a 2025 nám byla dotace přidělena.

Měli jsme předjednáno, že postavíme novou hasičskou zbrojnici, s finanční podporou Ministerstva vnitra ČR, Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna.

Finance, které jsme dostali na proinvestování, jsme museli v obou případech odmítnout.

Důvodem byla nedokončená stavba nového úřadu městské části, jehož přesun a umístění do nové dislokace nám umožní zbourat stávající objekt a na jeho místě vybudovat novou hasičskou zbrojnici.

Závěrem

Poděkování patří všem útěchovským hasičům, kteří v průběhu uplynulých sta let ve sboru aktivně pracovali, bez ohledu na to, jestli se jednalo o vedoucí funkcionáře, prosté členy nebo mladé hasiče reprezentující sbor v požárním sportu.

Zároveň chceme poděkovat i rodinným příslušníkům všech hasičů za jejich trpělivost a pochopení pro činnost prováděnou mnohdy na úkor jejich rodiny a společně stráveného času.

**Vzpomínka na členy SDH Brno-Útěchov,
kteří navždy opustili naše řady**

ČEST VAŠÍ PAMÁTCE!

Poděkování za přízeň

Naše poděkování patří všem našim sponzorům, spoluobčanům a spřáteleným organizacím za poskytovanou podporu a spolupráci.

Děkujeme Městské části Brno-Útěchov za výbornou spolupráci a finanční podporu, kterou nám věnuje.

Vzájemná součinnost všech, kterým není práce hasičů lhostejná, se příznivě odráží v naší práci a je přínosem nejen pro bezpečnost, ale i pro společenský život obyvatel naší milé městské části.

jiho**m**oravský kraj

B | R | N | O

**Alfa
profi** komunální
technika

PhDr. Zdeněk Drahoš
doc. JUDr. Ing. Zdeněk Dufek, Ph.D.

Seznam zakládajících členů SDH Brno-Útěchov rok 1926

Antonín Bedřich	Petlach Vilém
Balabán František	Putna Josef
Filka František	Sáňka Josef
Hruška František	Sklenařík Josef
Kolařík Josef	Skoupý Raimond
Konečný Jakub	Sládeček František
Kučera Alois	Šamalík Antonín
Kučera Jan	Šoukal František
Müller František	Troneček Jan
Opletal Filip	Větr Jan

Přehled funkcionářů SDH Brno-Útěchov 1926 až 2026

Starostové/předsedové	Náčelníci/velitelé
Šoukal Josef	Filka František
Hruška František	Šoukal František
Hruška Stanislav	Hruška František
Sáňka Bedřich	Sklenařík Josef
Kubíček Rudolf	Špiřík Miroslav
Skácel Jan	Štěpánek Jan
Oháňka Miroslav, Ing.	Špiřík Miroslav
Pospíšil Luděk	Hruška Josef
Oháňková Martina, Bc.	Gilg Jindřich
	Svoboda Miloš
	Němec Josef
	Oháňka Petr, Ing.
	Hemzal Jiří ml.

Přehled zásahové činnosti jednotky SDH Brno-Útěchov v období let 1993 až 2026

Rok	Požáry	Čerpání vody	Dopravní nehody	Technické pomoci	Záchrana osob a zvířat	Ostatní mimořádná událost	Planý poplach	Zásahy celkem	Činnost jednotky
1993	11	2	0	3	0	0	0	16	v tomto období nebyla samostatně evidovaná
1994	5	2	1	5	0	0	0	13	
1995	3	5	0	2	0	0	0	10	
1996	3	6	0	1	0	0	0	10	
1997	3	7	0	2	0	0	0	12	
1998	0	2	0	2	0	0	0	4	
1999	3	3	2	3	0	0	0	11	
2000	3	0	0	0	0	0	0	3	
2001	3	0	0	2	0	0	0	5	
2002	0	3	1	7	0	0	0	11	
2003	3	1	1	5	0	0	0	10	
2004	4	0	1	6	0	0	0	11	
2005	3	8	2	0	0	0	0	13	
2006	1	5	0	7	0	0	0	13	
2007	4	0	1	5	0	0	0	10	
2008	2	2	1	5	0	0	0	10	
2009	0	1	0	6	0	0	0	7	
2010	1	0	0	5	0	0	0	6	
2011	0	0	0	5	0	0	0	5	
2012	1	0	0	6	0	0	0	7	
2013	4	1	0	5	0	0	0	10	
2014	1	2	0	5	0	0	0	8	2
2015	0	1	0	4	0	0	0	5	5
2016	0	1	0	3	0	0	0	4	12
2017	2	1	0	9	0	0	0	12	19
2018	0	0	0	6	1	0	1	8	18
2019	1	1	0	6	1	0	0	9	18
2020	1	1	0	6	0	2	0	10	14
2021	0	2	0	8	2	7	1	20	7
2022	0	2	0	7	2	29	0	40	14
2023	0	1	1	3	1	2	0	8	20
2024	3	12	0	30	1	0	0	46	25
2025	2	0	0	6	3	0	0	11	35
2026	2			6	2			10	11

POZNÁMKY:

- technická pomoc – zahrnuje např. odstranění stromů, likvidaci obtížného hmyzu, spolupráci se složkami IZS...,
- ostatní mimořádná událost – zásah u jiné mimořádné události, např. epidemie nebo nákaza, zajištění podezřelých zásilek, a také všechny zásahy u událostí, které nelze klasifikovat předchozími druhy zásahů JPO,
- činnost jednotky – neurgentní zásahy, které jsou zpravidla předem ohlášeny a dohodnuty a následně ve vhodném/domluveném termínu plánovitě plněny,
- počty zásahů z r. 2026 evidované ke dni 31. 07. 2026.

Statutární město Brno
primátorka

JUDr. Markéta Vaňková

ÚŘAD MĚSTSKÉ ČÁSTI MĚSTA BRNA BRNO - ÚTĚCHOV	
Došlo dne:	- 8 -12- 2021
Cj.:	MCBTE msk/1
Počet listů/příloh:	10

Brno 7. prosince 2021

Č. J.: MMB/0637162/2021

POČET PŘÍLOH: 0

Vážená paní starostko,
vážený pane starosto,

dovoluji si Vás informovat, že od dubna letošního roku bylo k dnešnímu dni do 150 škol a ostatních školských zařízení v Brně rozvezeno 1 300 000 ochranných roušek a cca 850 000 testovacích sad, jejichž distribuci uložila starostům obcí s rozšířenou působností vláda České republiky.

Vzhledem k tomu, že statutární město Brno je na území Jihomoravského kraje největší takovou obcí, bylo by prakticky nemožné, aby toto nelehké zadání v krátkých termínech zvládli výhradně zaměstnanci Magistrátu města Brna. Proto jsme velmi uvítali významnou pomoc dobrovolných hasičů Vaší městské části.

Ráda bych Vaším prostřednictvím vyjádřila poděkování za jejich obětavou a nezištnou práci, konanou téměř vždy v jejich vlastním volnu, na úkor dovolené nebo osobního odpočinku. Jejich pomoci si nesmírně vážíme a bez spolupráce s nimi si nedovedeme představit ani plnění budoucích podobně náročných úkolů.

S úctou

Digitálně
podepsal
JUDr. Markéta
Vaňková
07.12.2021
16:09

Jihomoravský kraj
uděluje

PAMĚTNÍ LIST

Jednotce sboru dobrovolných hasičů Brno Útěchov

za mimořádné pracovní nasazení a významnou pomoc
při zvládání krizové situace zapříčiněné extrémní bouří s tornádem,
které postihlo správní území Jihomoravského kraje dne 24. června 2021.

Mgr. Jan Grolich
V Brně 17. prosince 2021

B | R | N | O

DĚKOVNÝ LIST

za osobní přínos při odstraňování následků ničivého tornáda
ze dne 24. 6. 2021 na Břeclavsku a Hodonínsku získává

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BRNO-ÚTĚCHOV

Vážíme si Vaší aktivní spolupráce a děkujeme za obětavost
a profesionální přístup.

JUDr. Markéta Vaňková
primátorka města Brna

Díky,
Brno!

Ocenění získaná SDH ÚTĚCHOV - „Činnosti v Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině“

Mgr. Jan Grolich
hejtman Jihomoravského kraje

V Brně dne 5. září 2023

Vážení hasiči,

když jsme krátce po začátku války na Ukrajině otevřeli Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině, byli jste u toho. Společně jsme viděli, jak dovnitř přichází hlavně maminky s dětmi a staří lidé, kteří nechali všechno doma, aby se dostali do bezpečí.

Jednotky dobrovolných hasičů, včetně té Vaší, pomáhaly celé KACPU vybudovat.

Pomohli jste zajistit převozy uprchlíků, aby měli kde složit hlavu. Zabezpečovali jste včasný transport věcných prostředků tam, kde byly zrovna potřeba. A v neposlední řadě jste se podíleli na tom, aby měli jak pracovníci KACPU, tak uprchlíci, co jíst.

Vždycky, když je to potřeba, může se na Vás jižní Morava spolehnout.

Chci Vám a Vaší jednotce poděkovat. Další z náročných úkolů bychom bez vaší pomoci těžko zvládali.

S díky

Elektronický podpis : 5.9.2023
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Mgr. Jan Grolich
Titul : JUDr. Mgr. Grolich Jan
Datum vy: 05.09.2023 10:00:00

Poděkování primátorky města Brna zaslané SDH ÚTĚCHOV – „Povodeň – září 2024“

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AED	Automatizovaný externí defibrilátor
BM	Brno-město
BVV	Brněnské veletrhy a výstavy
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
ČMS	Čech, Moravy a Slezska
ČR	Česká republika
ČT	Česká televize
DA	Dopravní automobil
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZSp	Hasičský záchranný sbor podniku
IZS	Integrovaný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
JPO	Jednotka požární ochrany
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
KS	Krizová situace
MČ	Městská část
MHJ	Moravská hasičská jednota
MMB	Magistrát města Brna
MU	Mimořádná událost
MV GŘ	Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS
PO	Požární ochrana
PS	Požární stanice
PT	Požární technika
SaP	Síly a prostředky
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
SMB	Statutární město Brno
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
SŽ	Správa železnic
Š-706 RTHP	Škoda 706 RTHP - podvozek pro hasičskou cisternu se stříkačkou
TTD	Technicko-taktická data
ÚMČ	Úřad městské části
ÚO	Územní odbor
VPS	Veřejný požární sbor

100 LET DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V BRNĚ-ÚTĚCHOVĚ

Při zpracování publikace byly využity informace z:

- google.com
- publikací - 70 let založení sboru dobrovolných hasičů v Útěchově
 - 90 let založení sboru dobrovolných hasičů v Útěchově
 - 100 let Sboru dobrovolných hasičů ve Vranově

Copyright ©SDH Brno-Útěchov, 2026

V roce 2026 vydal SDH Brno-Útěchov

Text: Petr Oháňka

Foto: archiv SDH Brno-Útěchov, google.com, archiv HZS JmK

Technická redakce a grafická úprava: Matěj Pospíšil

Tisk: COPY GENERAL s.r.o.

Počet stran: 28

Počet výtisků: 100

www.sdhutechov.cz

V neděli 5. července 2026 jsme v průběhu akce „grilovačka“ shromáždili převážnou většinu členů a společně se vyfotografovali.

